

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

Publiczna Szkoła Podstawowa
Wolin

Zachodniopomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Szczecinie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 08-04-2013 - 15-04-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Hanna Markowska, Monika Piątkowska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	23
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	12
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	6
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	47
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	43
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	12
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	70
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	12
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	8
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Publiczna Szkoła Podstawowa
Patron	Bolesław Krzywousty
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Wolin
Ulica	Spokojna
Numer	1
Kod pocztowy	72-510
Urząd pocztowy	Wolin
Telefon	0913261637
Fax	
Www	www.pspwolin.edupage.org
Regon	81083239200000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	353
Oddziały	19
Nauczyciele pełnozatrudnieni	28
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2
Średnia liczba uczących się w oddziale	18.58
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	12.61
Województwo	ZACHODNIOPOMORSKIE
Powiat	kamieński
Gmina	Wolin
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bolesława Krzywoustego ma swoją siedzibę przy ulicy Spokojnej 1 w Wolinie. Szkoła znajduje się w centrum miejscowości, w bliskim sąsiedztwie z gimnazjum oraz niedalekiej odległości od kompleksu boisk sportowych i placu zabaw dla dzieci najmłodszych. Bezpieczeństwu uczniów służy stały monitoring szkoły, a także konsekwentny nadzór i działania wszystkich pracowników szkoły.

Oferta szkoły umożliwia rozwój uczniów oraz nabywanie wiedzy i umiejętności nie tylko podczas zajęć typowo lekcyjnych, ale także przedsięwzięć, imprez i uroczystości, na które zapraszani są okoliczni mieszkańcy. Szkoła dba o integrację środowiska lokalnego; propaguje zdrowy styl życia i wykorzystuje w tym celu walory przyrodnicze, jak i historyczne Wolina. Nauczyciele realizują nowatorskie rozwiązania programowe i organizują kolejne edycje konkursów międzyszkolnych, np. Gminny Turniej Matematyczno-Przyrodniczy z Elementami Ruchowymi, Gminny Konkurs Matematyczno-Przyrodniczy "Wolińskie Asy", Konkurs Regionalny, etc. Od kilku lat w szkole prowadzone są „dni doświadczeń”; funkcjonują tu liczne koła przedmiotowe i zajęcia rozwijające zainteresowania dziecięce - szkoła słynie np. z pleneru malarsko-poetyckiego „Wolińska jesień”.

Szkoła Podstawowa w Wolinie, to szkoła przyjazna uczniowi zdolnemu, ale także z trudnościami w nauce - dzięki bliskiemu sąsiedztwu poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz instytucji pomocowych opieką i specjalistycznym wsparciem otacza się wszystkich tego potrzebujących.

Pięknie o specyfice tej szkoły opowiada prężnie działający Samorząd Uczniowski oraz Rada Rodziców.

Uczniowie, rodzice, pracownicy szkoły i jej przyjaciele mówią, że szkoła jest miejscem bezpiecznym, przyjaznym, otwartym i lubianym przez wszystkich za dobrą atmosferę.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bolesława Krzywoustego w Wolinie funkcjonuje w oparciu o Koncepcję Rozwoju Szkoły na lata 2012 – 2017. Wynik przeprowadzonego badania pozwala stwierdzić, że koncepcja powstała w procesie uspołecznionym, a rodzice, uczniowie i pracownicy niepedagogiczni mają wpływ na wdrażane przez nauczycieli modyfikacje. Poniżej wskazane zostaną argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Koncepcja pracy szkoły

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły, przyjęta przez radę pedagogiczną szkoły, jest znana pracownikom szkoły. Świadczą o tym spójne przykłady podawane podczas wywiadów przez nauczycieli, dyrektora i pracowników niepedagogicznych, znajdujące swoje odzwierciedlenie w udostępnionej dokumentacji. Koncepcja jest realizowana poprzez cele i zadania zawarte między innymi w statucie, programie wychowawczym i programie profilaktyki szkoły. Szkoła wypracowała misję, wizję, model absolwenta oraz strategiczne cele, które stanowią główne punkty jej koncepcji, a mianowicie: dbałość o pozytywny wizerunek szkoły w środowisku oraz jej integrację ze społecznością lokalną; dbałość o wysoki poziom edukacji; podniesienie wyników nauczania; prowadzenie cyklicznych spotkań dla rodziców ze specjalistami; stymulowanie procesu rozwoju osobowości i dojrzałości uczniów; kształtowanie postaw moralnych, społecznych, rodzinnych i obywatelskich; zapewnienie opieki psychologicznej w szkole. Wszyscy ankietowani nauczyciele (23) twierdzą, że czują się współautorami tej koncepcji.

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły. Spośród wielu przykładów podawanych podczas wywiadów przez nauczycieli i rodziców, a także dyrektora, można wskazać np.: prowadzenie diagnoz i analizowanie ich wyników; dodatkowe godziny z języka polskiego i matematyki w klasach piątych i szóstych; zajęcia pozalekcyjne (np.: wyrównawcze, koła zainteresowań); realizację projektów (np. „Indywidualizacja nauczania w szkołach prowadzonych przez gminę Wolin”); motywowanie dzieci do nauki (np.: pochwały, zachęty, dostrzeganie sukcesów, angażowanie do udziału w konkursach); upowszechnianie osiągnięć uczniów; organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np.: konsultacje psychologa, pedagoga i logopedy na terenie szkoły; zespoły ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej; działalność pedagoga szkolnego; spotkania rodziców ze specjalistami; zajęcia terapii pedagogicznej); udział dzieci w różnych imprezach szkolnych (np.: festyny, apele, zawody sportowe, uroczystości kulturalne, koncerty muzyczne, wycieczki krajowe i zagraniczne, wyjazdy na lodowisko, basen, do kina, etc.); udział w imprezach patriotycznych i rodzinnych (np.: spotkania z kombatantami – żywe lekcje historii; spotkania z ciekawymi ludźmi – „Ludzie z pasją”; Dzień Patrona, Dzień Babci, etc.); udział dzieci w akcjach społecznych (np.: na rzecz osób niepełnosprawnych, zwierząt ze schroniska); działaniach prozdrowotnych (np.: „Trzymaj formę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Owoce w szkole”, „Mleko szkole”) i ekologicznych (np.: „Sprzątanie Świata”, Dzień Ziemi); wewnętrzne szkolenia dla nauczycieli, a także dla nauczycieli i rodziców (np. „Odpowiedzialny rodzic, odpowiedzialny wychowawca”); praca uczniów w Samorządzie Uczniowskim; włączanie się w akcje organizowane przez lokalne ośrodki (np.: Urząd Gminy, Ośrodek Kultury, Woliński Park Narodowy) oraz organizowanie gminnych i powiatowych imprez sportowych, przedmiotowych, artystycznych (np.: „Gminny Turniej Matematyczno-Przyrodniczy z Elementami Ruchowymi”; plener malarsko-poetycki „Wolińska Jesień”; warsztaty artystyczne dla nauczycieli gminy Wolin; popołudniowe zajęcia otwarte dla dzieci i rodziców; „Głośne czytanie” w ramach programu „Cała Polska czyta dzieciom”).

Analiza i modyfikacje koncepcji

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana. Świadczą o tym informacje uzyskane podczas wywiadów i ankietowania nauczycieli oraz dyrektora. Z uzyskanych informacji wynika, że powołane przez dyrektora zespoły,

w skład których weszli członkowie Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego, dokonały analizy SWOT; określono mocne i słabe strony szkoły, szanse i zagrożenia, a także sformułowano wnioski, np.: podjąć działania, by na terenie szkoły odbywały się konsultacje z psychologiem; powołać zespoły ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej; wprowadzić naukę języka niemieckiego jako drugiego języka obcego; organizować dla rodziców spotkania ze specjalistami; dostosować ofertę zajęć pozalekcyjnych dla uczniów; doposażyć bazę szkoły; wzmocnić działania związane z bezpieczeństwem uczniów; minimalizować hałas. Wszyscy ankietowani nauczyciele (23) deklarują, że uczestniczą w pracach nad analizą bądź modyfikacją koncepcji pracy szkoły.

Modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz, o czym świadczą przykłady podawane podczas wywiadów przez nauczycieli i dyrektora, dotyczące np.: dostosowania oferty zajęć pozalekcyjnych do potrzeb i zainteresowań uczniów; powołania Uczniowskiego Klubu Sportowego „Kormoran”; wyposażenia uczniów w stroje sportowe; finansowania wyjazdów uczniów na zawody sportowe; organizowania zespołów wyrównawczych w klasach czwartych, piątych i szóstych; organizowania dla uczniów młodszych w ramach projektu dotyczącego indywidualizacji nauczania zajęć socjoterapeutycznych, logopedycznych, zajęć dla dzieci mających trudności w czytaniu, pisaniu i matematyce, zajęć dla dzieci uzdolnionych z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, gimnastyki korekcyjnej; wprowadzenia konsultacji z psychologiem dla dzieci, rodziców i nauczycieli; powoływania zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej; doposażenia i unowocześnienia bazy szkoły (sprzęt sportowy, sprzęt RTV, programy komputerowe, program biblioteczny, tablica interaktywna, rzutnik multimedialny, pracownia komputerowa, meble, dostęp do Internetu w całej szkole, monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, wygłuszanie holów).

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i rodzicom oraz jest akceptowana przez nich. W opinii uczniów wyrażonej podczas wywiadu w szkole kładzie się szczególny nacisk na naukę, zachowanie uczniów i bezpieczeństwo. Uczniom podoba się to, że w szkole jest „fajna atmosfera” i że jest kolorowo; „nauczyciele są mili i sprawiedliwie oceniają, umieją wytłumaczyć”; są „urozmaicone lekcje”; „uczniowie wzajemnie się wspierają, nie są o siebie zazdrośni”. W opinii rodziców wyrażonej podczas wywiadu w szkole kształtuje się u uczniów zasady dobrego zachowania, sumienność, punktualność, obowiązkowość; nauczyciele dbają o dobrą współpracę z rodzicami i biorą pod uwagę ich opinie. Dyrektor podaje, że koncepcja pracy szkoły jest dostępna na stronie internetowej szkoły, na tablicach ogłoszeń, a uczniowie i rodzice są zapoznani z tym dokumentem podczas wspólnych spotkań (np.: na godzinach wychowawczych i podczas zebrań Samorządu Uczniowskiego; na spotkaniach ogólnych z dyrektorem, z Radą Rodziców, na spotkaniach wychowawców z rodzicami oraz podczas Dni Otwartych).

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej, odpowiada na potrzeby uczniów i sprzyja ich rozwojowi. Poniżej wskazane zostaną argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Oferta edukacyjna

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów podają, że w programach nauczania są wykorzystywane wszystkie wymagania zawarte w podstawie programowej: cele edukacyjne kształcenia i wychowania, zadania szkoły, sposoby osiągania celów oraz warunków i sposobów realizacji programu, opis założonych osiągnięć uczniów. Podczas obserwacji zajęć stwierdzono, że wszyscy nauczyciele realizowali elementy podstawy programowej.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów. Nauczyciele, wskazując na najważniejsze działania szkoły w tym kontekście, podają m.in.: organizację zajęć pozalekcyjnych (np.: zespoły wyrównawcze z języka polskiego i matematyki, konsultacje, zajęcia literackie dla kl. I - III); akcje ekologiczne, charytatywne, społeczne (np.: „Góra Grosza”, „Sprzątanie Świata”; zbiórki baterii, kasztanów, karmy dla zwierząt; zbiórki nakrętek, słodczy dla dzieci z Domu Dziecka i na rzecz potrzebujących w szkole); apele (np. z okazji Dnia Ziemi); koła zainteresowań

(np.: przyrodnicze, matematyczne, teatralne, sportowe „Więcej ruchu dla maluchów”, SKS, biblijne, humanistyczne, regionalne, sportowe, plastyczne; zajęcia komputerowe; czytanie ze zrozumieniem; zajęcia muzyczne, zajęcia rozwijające zdolności matematyczne dla kl. II); organizowanie konkursów przez Samorząd Uczniowski (np.: na najmilszych dziewczynkę, chłopca, nauczyciela, najsympatyczniejszą klasę); organizowanie i udział w konkursach, turniejach, olimpiadach (np.: ogólnopolskie i gminne o tematyce ekologicznej - „Świadomy wie, co zrobić z ZSEE”, „Eko-Planeta” „Z naturą na ty”; przedmiotowe - turniej matematyczno-przyrodniczy z elementami ruchowymi; „Alfik”, „Kangur matematyczny”, „Sudoku” konkurs plastyczny „Wejdz w świat bajki”; olimpiada profilaktyczna); przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach (np.: turniej rejonowy matematyczny z elementami przyrody, konkurs humanistyczny „Szczeciński Parnas”, gramatyczny im. Onufrego Kopczyńskiego organizowany przez Towarzystwo Szkół Salezjańskich w Warszawie, Konkurs Mitologiczny "Odyseja 2012"; Konkurs Recytatorski Gminy Wolin); realizację projektów (np.: projekt polsko-niemiecki ekologiczno-fotograficzny „Wolin – Międzyzdroje – Usedom”; „Współ zespół z matematyką bez granic”; „Lepsza szkoła” Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego; „Ekstraklasa” dla klas VI wydawnictwa WSiP). Uczniowie w swoich ankietach wskazywali najczęściej, że w szkole chcieliby posiadać wiedzę z różnych przedmiotów (np.: język polski, języki obce, matematyka, przyroda) oraz umiejętności (np.: bezbłędnie pisać, rysować, tańczyć, śpiewać, etc.). W opinii większości uczniów (32 z 47) szkoła zaspokaja ich potrzeby.

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. W zgodnej opinii nauczycieli, dyrektora oraz przedstawicieli partnerów szkoły i samorządu wyrażonej podczas wywiadów, szkoła kształtuje przede wszystkim umiejętności posługiwania się językiem polskim i obcym; uczy pracy w zespole; wykorzystywania nowoczesnej technologii i zdrowego trybu życia.

Monitorowanie podstawy programowej

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Tezę tę potwierdzają przykłady podawane podczas wywiadów przez nauczycieli i dyrektora, które wynikają z procedury monitorowania obowiązującej w szkole, np.: prowadzenie kart monitorowania ilości godzin zrealizowanych w klasie przez nauczyciela przedmiotu; oświadczenia nauczycieli kończących etap edukacyjny o zrealizowaniu podstawy programowej; zastępstwa polegające na prowadzeniu zajęć przez specjalistów, a w ramach nadzoru dyrektora obserwacja zajęć, kontrola dzienników lekcyjnych, analiza nieobecności nauczycieli. Dyrektor dodaje, że prowadzona jest analiza wyników sprawdzianów zewnętrznych i wewnętrznych diagnoz wstępnych i końcowych oraz osiągnięć uczniów w konkursach międzyszkolnych.

Modyfikacje oferty edukacyjnej

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Świadczą o tym przykłady podawane przez ankietowanych nauczycieli, a także dyrektora oraz przedstawicieli partnerów i samorządu podczas wywiadów. Respondenci ci wskazują głównie na: wprowadzenie nowych zajęć wynikających z wdrażanych w szkole projektów (np.: zajęcia muzyczne, komputerowe, regionalne; rozwijające zdolności matematyczne i oraz zdolności i zainteresowania literackie; kontynuacja zajęć w ramach projektu „Indywidualizacja kształcenia w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę Wolin” – zajęcia socjoterapeutyczne, logopedyczne, gimnastyka korekcyjna; zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów uzdolnionych w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych; zajęcia dla dzieci z trudnościami matematycznymi, ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, w tym także zagrożonych ryzykiem dysleksji); zmiany form prowadzonych zajęć (np. z konsultacji indywidualnych na zajęcia grupowe); organizowanie konkursów przedmiotowych i zawodów sportowych rozwijających zainteresowania, umiejętności i wiedzę uczniów; powoływanie zespołów do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej; organizowanie dla rodziców i uczniów na terenie szkoły konsultacji z psychologiem; udział w akcjach społecznych (np.: „Makulaturowy maraton”, „Podziel się z innymi”, sprzedaż kalendarzyków z UNICEF - „Śniadanie daje moc”); udział w konkursach (np.: międzynarodowy - „Zamki, pałace, dworki w otoczeniu parku”; ogólnopolskie - „W krainie bajdoci”, „Świadomy wie, co zrobić z ZSEE”; gminne - „Bądźmy razem”, „W krainie Solilandii”, „Wolińskie Asy”); liczne konkursy muzyczne, czytelnicze, recytatorskie, ortograficzne, przedmiotowe, etc.); zawody i akcje sportowe (np.: „Cała Polska biega, Wolin też”, biegi przełajowe w Wapnicy i Kołczewie); dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb i możliwości uczniów; realizacja wniosków wynikających z diagnoz (po sprawdzenie w klasie VI, z innych diagnoz); cykl spotkań pt. „Ludzie z pasją”; koncerty muzyczne; wycieczki krajowe i zagraniczne, rajdy rowerowe; prowadzenie akcji uświadamiających (np. o szkodliwości hałasu); wzbogacanie bazy szkoły (pomoce dydaktyczne, mapy, DVD, telewizory, radiomagnetofon); utworzenie Uczniowskiego Klubu Sportowego „Kormoran”; zakup strojów sportowych dla uczniów reprezentujących szkołę na zawodach sportowych; etc. W opinii większości rodziców (45 z 70) i ponad połowy uczniów (22 z 47) szkoła pomaga w rozwijaniu zainteresowań dzieci.

Nowatorskie rozwiązania programowe

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Dyrektor i nauczyciele podają podczas wywiadów, że do rozwiązań tych zaliczają: plener malarsko-poetycki „Wolińska Jesień” będący doskonałą okazją do spotkań integracyjnych uczniów, przedszkolaków, podopiecznych Ośrodka Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego i lokalnych artystów, a którego celem jest między innymi wspieranie i rozwijanie amatorskiej twórczości artystycznej, kształcenie umiejętności korzystania z doświadczeń innych i ciekawego sposobu spędzania wolnego czasu; warsztaty artystyczne dla nauczycieli (gmina i powiat), którzy podczas spotkań z artystami uczą się nowych technik, doskonałą umiejętności i wzbogacają swój warsztat pracy; zajęcia taneczne dla uczniów organizowane na długiej przerwie przez Samorząd Uczniowski; pozalekcyjne zajęcia sportowe „Więcej ruchu dla maluchów” zorganizowane na bazie programu „Po sukces przez naukę” umożliwiające dzieciom z terenów wiejskich realizację własnych zainteresowań sportowych; naukę aktywnego spędzania czasu wolnego i zdrowego stylu życia, etc.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane, monitorowane i modyfikowane. Nauczyciele wykorzystują zróżnicowane metody nauczania wyzwalające aktywność uczniów; stosują system oceniania rozbudzający motywację uczniów do osiągania coraz lepszych wyników w nauce i stwarzają uczniom szanse na podejmowanie decyzji w ważnych dla nich sprawach. Poniżej wskazane zostaną argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Warunki i sposoby realizacji podstawy programowej

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Spośród wielu przykładów podawanych przez dyrektora i wszystkich nauczycieli można wskazać m.in.: znajomość podstawy programowej przez wszystkich nauczycieli; dbałość o adaptację dzieci do warunków szkolnych; możliwość pozostawiania przez uczniów w szkole swoich podręczników i przyborów szkolnych; prowadzenie edukacji w klasach I - III w formie kształcenia zintegrowanego; powierzenie edukacji dzieci w klasach I - III jednemu nauczycielowi; prowadzenie zajęć z religii i języka obcego nowożytnego nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje; wyposażenie klas w pomoce dydaktyczne, magnetofony, telewizory, sprzęt do odtwarzania DVD, laptop i projektor; funkcjonowanie biblioteki, pracowni komputerowej, pracowni językowej, centrum multimedialnego ICIM oraz działanie bezprzewodowego Internetu; wykorzystywanie przez nauczycieli map, tekstów źródłowych, filmów, sprzętu audiowizualnego, komputerów z dostępem do Internetu, tablicy interaktywnej, środków dydaktycznych, etc.; organizowanie zajęć dodatkowych (np.: wyrównawcze, rozwijające uzdolnienia, sportowe); wykorzystywanie dostępnej bazy sportowej (sala gimnastyczna, stadion, „Orlik”, basen, lodowisko); realizacja treści edukacyjnych na lekcji, a także podczas wyjazdów do kina, muzeum, biblioteki miejskiej, wycieczek tematycznych i klasowych; prowadzenie obserwacji i doświadczeń; organizacja zajęć terenowych, spotkań z ciekawymi ludźmi; utrwalanie u dzieci nawyku dbałości o zdrowie własne i innych (mleko i owoce w szkole; spotkania z pielęgniarką; samodzielne sporządzanie soków, sałatek, kanapek, etc.); stwarzanie uczniom warunków do odkrywania i prezentowania swoich uzdolnień muzycznych, recytatorskich, plastycznych, sportowych, itp.; zachęcanie uczniów do udziału w konkursach; organizowanie zajęć opiekuńczych zapewniających bezpieczeństwo dzieciom; zachęcanie uczniów do udzielania pomocy koleżeńskiej, etc.

Planowanie procesów edukacyjnych

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że **procesy edukacyjne są planowane** w zespołach przedmiotowych i na radzie pedagogicznej w oparciu o podstawy programowe, diagnozę bieżącą, wnioski z nadzoru pedagogicznego, podstawowe dokumenty określające koncepcję pracy szkoły, uwagi i spostrzeżenia nauczycieli, a także wnioski wynikające z pracy zespołów samokształceniowych. Zespół nauczycieli wskazany przez dyrektora i wybierany z grona pedagogicznego opracowuje plan działań dydaktyczno-wychowawczych na każdy rok szkolny. Wychowawcy uwzględniają w swoich planach działania wychowawcze, opiekuńcze i profilaktyczne ujęte w Programie Wychowawczym i Programie Profilaktyki. Zespoły samokształceniowe ustalają

harmonogram imprez i uroczystości, kalendarium konkursów stosownie do przyjętego planu działań. Ankietowani nauczyciele podają, że w planowaniu procesów edukacyjnych uwzględniają najczęściej potrzeby i możliwości uczniów; wyniki diagnoz i wnioski po sprawdzianie z klas I, III i VI; czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści; organizację roku szkolnego (23); oraz liczebność klas (21 z 23).

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Z prowadzonych obserwacji wynika, że uczeniu się sprzyja wielkość sal lekcyjnych; liczebność klas oraz działania podejmowane przez nauczycieli mające na celu mobilizowanie uczniów do pracy; stwarzanie im możliwości wyrażania własnych opinii, poprawy popełnionych błędów, uczenia się wzajemnie od siebie. Na podstawie szkolnego planu pracy można stwierdzić, że nauka w szkole odbywa się na zmiany jedynie w klasach młodszych; uczniowie klas I – III mają na ogół 4 - 5 godzin zajęć, które odbywają się w godzinach od 8.00 do 11.15 lub od 11.15 do 14.05), a uczniowie klas starszych (IV - VI) - 5 – 6 godzin zajęć. Ostatnia lekcja zawsze kończy się o godzinie 14.05. Przedmioty nie są zblokowane; przerwy trwają 5 minut, a dwie długie przerwy obiadowe po 15 minut. Nieco ponad połowa ankietowanych uczniów klas szóstych (23 z 42) czuje się zmęczona z powodu liczby zajęć w szkole; także uczniowie klas piątych czują zmęczenie z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia – najwięcej uczniów (24 z 47) stwierdziło, że - „kilka razy w tygodniu”.

Metody nauczania stosowane w szkole

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Świadczą o tym przykłady podawane przez ankietowanych nauczycieli, opinie ankietowanych uczniów, jak również prowadzone obserwacje. Ankietowani nauczyciele wskazują na: metody podające (np.: wykład informacyjny, wyjaśnienie, pogadanka, opowiadanie, opis, prelekcja); metody problemowe (np.: ewaluacja, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny); metody aktywizujące, hierarchizacji, twórczego rozwiązywania problemów (np.: burza mózgów, rybi szkielet, kula śniegowa, mapa mentalna, hierarchizacja pojęć, piramida priorytetów, promyczkowe uszeregowanie); metody pracy we współpracy (np.: układanka, puzzle, zabawa na hasło); metody ewaluacyjne (kosz i walizeczka, bużki); inscenizacje, gry dydaktyczne, dramę; metodę przypadków; metodę sytuacyjną; gry dydaktyczne (np.: symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne); metody eksponujące (np.: film, sztuka teatralna, pokaz połączony z przeżyciem); metody programowane (np. z użyciem komputera); metody praktyczne (np. pokaz z objaśnieniem); metodę projektów; pracę w grupach; pracę w parach. Wszyscy ankietowani nauczyciele (23) deklarują też, że na wybór przez nich odpowiedniej metody pracy mają wpływ takie czynniki jak: cele i treści zajęć; możliwości i potrzeby uczniów; liczba uczniów; dostęp do pomocy; miejsce i czas realizacji zajęć oraz inicjatywy i sugestie rodziców. Ankietowani uczniowie klas szóstych twierdzą, że w dniu badania, ucząc się podczas lekcji, czuli się zaciekawieni (28 z 43); pracowali w grupach (35); byli aktywni (36); ktoś pomógł im zastanowić się, czego się nauczyli (24). Ankietowani uczniowie klas piątych stwierdzili, że na zajęciach pracują w grupach (47), przy czym 17 z nich stwierdziło, że: „na około połowie lekcji” oraz że wykonują zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów, przy czym dzieje się tak „na mniej niż połowie lekcji”. Z prowadzonych w szkole obserwacji wynika, że nauczyciele podczas lekcji stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonywania zadań; stosują formy pracy zespołowej; tworzą sytuacje, w których uczniowie mogą rozwiązywać problemy; odwołują się do doświadczeń uczniów i różnicują przydzielane im zadania. W szkole są też możliwości do korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych; jest pracownia komputerowa; w bibliotece szkolnej znajdują się 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu; nauczyciele mogą korzystać z przenośnej tablicy interaktywnej, a w salach znajdują się rzutniki multimedialne oraz laptopy.

Ocenianie uczniów

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce i motywuje ich do dalszej pracy. W opinii ankietowanych piątoklasistów (46 z 47) nauczyciele uzasadniają stawiane uczniom stopnie; przy czym 34 uczniów uważa, że dotyczy to każdego lub większości stawianych im stopni. Uczniowie twierdzą też, że nauczyciele, wystawiając ocenę, odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności (44 z 47); przy czym 24 uczniów uważa, że dzieje się tak na większości lub na wszystkich zajęciach. Podczas prowadzonych obserwacji nauczyciele w większości podawali przyczyny, dla których odpowiedź ucznia była prawidłowa lub nieprawidłowa i udzielali informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów. Na szkolnych tablicach i w gablotach znajdują się informacje o sukcesach uczniów, eksponowane są puchary zdobyte dla szkoły. W opinii około połowy ankietowanych uczniów nauczyciele rzadko rozmawiają z nimi o tym, co wpłynęło na ich trudności (25 z 47) lub sukcesy (23 z 47) w nauce. Ankietowani uczniowie podają też, że kiedy są oceniani, to postanawiają, że się poprawią (28 z 47); wiedzą, co mają poprawić (24); są zadowoleni (23) i mają ochotę się uczyć (11). Są także uczniowie, którzy czują się zniechęceni (11); nie wiedzą, co dalej robić (7); jest im to obojętne (6) i nie chce im się dalej uczyć (3). Uczniowie podczas wywiadu podają, że samopoczucie ucznia w tej sytuacji zależy od otrzymanej oceny, jednak oni sami podzielają opinie większości uczniów. Zdaniem ankietowanych rodziców (68 z 70)

ocenie uczniów zachęca ich do dalszej nauki, przy czym 28 rodziców uważa, że dzieje się tak na większości lekcji.

Monitorowanie osiągnięć uczniów

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. Dyrektor podaje, że monitoring osiągnięć uczniów prowadzony jest poprzez: sprawozdania i różnorodne analizy (np.: wyników klasyfikacji, sukcesów i osiągnięć uczniów, wyników testu klas trzecich i sprawdzianu właściwego po klasie VI); obserwację zajęć; kontrolę dokumentacji; arkusze pracy własnej nauczyciela; rejestr osiągnięć uczniów; rozmowy z nauczycielami poszczególnych przedmiotów, etc. Wszyscy ankietowani nauczyciele (23) deklarują, że monitorują postępy wszystkich uczniów, przy czym analizę systematyczną w sposób zorganizowany prowadzi 21 z 23 respondentów. Dyrektor podaje, że prowadzone monitorowanie ma umożliwić odpowiedzi między innymi na pytania: Jakie są przyczyny sukcesów i niepowodzeń szkolnych?, Jaki jest poziom wiedzy i umiejętności uczniów?, Czy występuje przyrost wiedzy i umiejętności uczniów?, Czy w procesie edukacyjnym wykorzystywane są wszystkie możliwości uczniów?, Czy każdy uczeń ma szansę na osiągnięcie nawet małego sukcesu edukacyjnego?, Czy uczniowie potrafią sami dokonać oceny swoich postępów w nauce?, Których uczniów objąć opieką pedagogiczno-psychologiczną, a których skierować do poradni psychologiczno-pedagogicznej? Najważniejsze wnioski wynikające z prowadzonego monitorowania osiągnięć uczniów wskazane przez dyrektora i nauczycieli to: uczniowie osiągają sukcesy w różnego rodzaju konkursach gminnych, powiatowych, rejonowych, a nawet ogólnopolskich – motywowanie do nauki, udziału w zajęciach dodatkowych, konkursach; poprzez wprowadzenie „dnia doświadczeń” w sytuacjach codziennych dzieci zdobywają wiedzę, którą wykorzystują – motywowanie do nauki w celu praktycznego wykorzystywania wiedzy i umiejętności; informowanie rodziców o postępach dziecka i zapewnianie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Monitorowanie procesów edukacyjnych

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane. Dyrektor podaje, że monitorowanie procesów edukacyjnych prowadzone jest poprzez: realizację podstawy programowej; przyrost wiedzy i umiejętności uczniów; zachowanie uczniów oraz ich osiągnięcia w konkursach i zawodach; semestralne i roczne porównywanie wyników szkoły; przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę; monitorowanie realizacji podstawy programowej prowadzone jest poprzez obserwacje lekcji, analizę dokumentacji, oświadczenie o realizacji podstawy programowej, kartę realizacji godzin z poszczególnych edukacji; monitorowanie bezpieczeństwa odbywa się poprzez prowadzenie bieżących kontroli dyżurów, obserwację zajęć, obserwację zajęć pozalekcyjnych, wnikliwą analizę kart wycieczek. Zachowanie uczniów ze szczególnym uwzględnieniem frekwencji na zajęciach lekcyjnych podlega monitorowaniu przez wychowawców i pedagoga. Elementem monitorowania procesów edukacyjnych są wyniki diagnoz prowadzonych we wszystkich klasach, począwszy od diagnozy wstępnej w klasie pierwszej po diagnozę w klasie szóstej. Wszyscy ankietowani nauczyciele deklarują, że monitorują procesy edukacyjne, przy czym analizę systematyczną w sposób zorganizowany prowadzi 21 z 23 nauczycieli. Dyrektor podaje, że prowadzone monitorowanie ma umożliwić odpowiedzi na pytania: Czy oferta edukacyjna szkoły daje uczniom możliwość wszechstronnego rozwoju?, Czy szkoła w dobry sposób przygotowuje do kolejnych etapów edukacji?, Jaki jest przyrost wiedzy i umiejętności?, Jak można motywować uczniów do nauki?, Czy metody i formy pracy są odpowiednie do treści nauczania? Najważniejsze wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych wskazywane przez dyrektora to: aby polepszyć wynik sprawdzianu, należy zwiększyć liczbę godzin z języka polskiego i matematyki w klasach szóstych; prace domowe uczniów należy dostosowywać do ich możliwości oraz wiązać z umiejętnościami, które są najslabiej opanowane; należy podejmować działania, które przyczynią się do tego, że uczniowie będą się czuli bezpiecznie, będą postrzegać szkołę jako bezpieczną i tym samym będzie wzrastać ich motywacja do nauki. Ankietowani nauczyciele na ogół nie podawali wniosków, lecz wskazywali na swoje działania.

Wnioski z monitorowania są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych. Na potwierdzenie tego sądu dyrektor podał kilka decyzji dotyczących np.: konieczności przeznaczenia dodatkowego czasu na utrwalanie materiału i pracę nad doskonaleniem umiejętności najslabiej opanowanych; przydzielenie dodatkowej godziny z języka polskiego w klasach szóstych oraz matematyki w klasach piątych i szóstych; zwiększenie liczby zadań domowych związanych z doskonaleniem umiejętności, z którymi uczniowie mają największy problem; zwiększenie częstotliwości spotkań z rodzicami (wniosek rodziców); dostosowanie zajęć dodatkowych do potrzeb uczniów. Natomiast ankietowani nauczyciele wskazywali na wdrażanie wniosków z diagnoz i analiz zewnętrznych i wewnętrznych; dostosowywanie wymagań do możliwości uczniów; realizację zaleceń zawartych w opiniach psychologiczno-pedagogicznych; stosowanie indywidualizacji nauczania; angażowanie uczniów do udziału w konkursach, zajęciach wyrównawczych, etc.

Współpraca nauczycieli i uczniów

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych. Wszyscy ankietowani nauczyciele deklarują, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć, przy czym większość z nich (18 z 23) deklaruje, że czyni tak: "na mniej niż połowie zajęć". Także większość uczniów (35 z 47) twierdzi, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby się oni uczyć na lekcjach, przy czym w opinii 21 piątoklasistów dzieje się tak na mniej niż połowie lekcji, a w opinii 12 - na żadnych. Uczniowie podczas wywiadu wskazują na przykłady zmian w szkole, które zostały przygotowane wspólnie przez nauczycieli i uczniów, a dotyczą one: ustawienia na korytarzu stołu do ping-ponga; organizowania dla zabawy uczniów podczas przerw nauki tańca oraz konkursów organizowanych przez Samorząd Uczniowski na najmilszego nauczyciela czy najsympatyczniejszego ucznia i uczennicę. Przykłady uwzględniania opinii uczniów w działaniach szkoły wskazuje także dyrektor, np.: uczniowie tworzą kodeks zachowania w klasie; zgłaszają propozycje dotyczące wycieczek, rajdów, biwaków, decyzje o organizacji dyskotek szkolnych, zabaw karnawałowych; wyrażają swoją opinię na temat konkursów, zajęć pozalekcyjnych, organizacji przerw międzylekcyjnych; decydują o wystroju klasy, gazetkach okolicznościowych; podejmują akcje charytatywne; organizują pomoc koleżeńską; opinie uczniów dotyczą również terminów sprawdzianów i prac klasowych, oceny zachowania, dni wolnych od zajęć; etc.

Wspieranie i motywowanie uczniów

Ankietowani **nauczyciele** podają, że **stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się**: doceniają zaangażowanie, wkład pracy, przyrost wiedzy ucznia; stosują pochwałę słowną, różnego rodzaju „zachętki” i „motywyce” (uśmieszki, pieczątki, naklejki, plusy za aktywność, a także nagrody, dyplomy, stypendia); chwalą w różnych sytuacjach, przed rodzicami, przed grupą; stosują aktywizujące metody nauczania; udzielają dodatkowych wskazówek; poświęcają dodatkowy czas na indywidualne objaśnienia; dostosowują wymagania i tempo pracy do możliwości ucznia; stwarzają sytuacje do wykazania się wiedzą i umiejętnościami ponadprogramowymi do osiągnięcia sukcesów; zachęcają do pomocy koleżeńskiej; do udziału w dodatkowych zajęciach, konkursach, akcjach, uroczystościach; stwarzają szansę poprawy oceny; systematycznie oceniają ucznia; analizują wyniki testów i diagnoz; analizują wyniki nauczania na zebraniach z rodzicami oraz na indywidualnych spotkaniach; eksponują i promują osiągnięcia i prace uczniów; wzmacniają poczucie własnej wartości uczniów. Uczniowie podczas wywiadu zwrócili uwagę na to, że nauczyciele mówią im, w czym są lepsi, w czym gorsi i nad czym muszą pracować; pomagają, wskazują różne sposoby, aby uczniowie wiedzieli, jak się uczyć (na języku polskim, na matematyce, na każdym przedmiocie); dają szansę i zachęcają do poprawy oceny; organizują różne zabawy, kółka, zajęcia wyrównawcze, zajęcia dla dzieci uzdolnionych; zgłaszają uczniów do konkursów; ciekawie urozmaicają lekcje; pozwalają pracować w grupach; dają uczniom różne pomoce naukowe. Rodzice podczas wywiadu zwrócili uwagę na fakt, że nauczyciele chwalą dzieci i poświęcają im swój czas; prowadzą zajęcia zarówno dla dzieci z trudnościami jak i uzdolnionych, które przygotowują do konkursów, nagradzają stypendiami, a także na współpracę rodziców z wychowawcami.

Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. Na potwierdzenie tego sądu ankietowani nauczyciele i dyrektor podają najważniejsze przykłady wdrożonych wniosków, a w szczególności: doskonalenie umiejętności w obszarach: pisanie, wykorzystywanie wiedzy w praktyce, rozumowanie; wdrażanie wniosków i zaleceń po sprawdzianach klas szóstych przez wszystkich nauczycieli; doskonalenie umiejętności językowych; wprowadzenie „Dnia doświadczeń praktycznych” w klasach młodszych. Dyrektor podaje ponadto zwiększenie częstotliwości spotkań z rodzicami, dostosowywanie oferty zajęć pozalekcyjnych do potrzeb i możliwości uczniów; dodatkowe godziny z języka polskiego w klasach szóstych oraz matematyki w klasach piątych i szóstych; angażowanie uczniów do udziału w konkursach szkolnych i konkursach zewnętrznych.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się. Świadczą o tym wypowiedzi uczniów podczas wywiadu, jak również opinie ankietowanych uczniów i rodziców. Uczniowie podczas wywiadu podają, że nauczyciele mówią im, jak się uczyć i pomagają im wtedy, gdy czegoś nie potrafią; tłumaczą i pomagają uczniom po lekcjach; podają zakres materiału, który będzie sprawdzany na teście; mówią, co trzeba poprawić; zachęcają uczniów do systematyczności, wykorzystywania do nauki własnych notatek zrobionych na lekcjach; zachęcają do nauki z książek; do powtarzania sobie w domu przerobionego w szkole materiału. Większość ankietowanych uczniów klas szóstych (32 z 43) twierdzi, że w dniu badania dostała od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć; także ankietowani uczniowie klas piątych (47) twierdzą, że nauczyciele wyjaśniają im, jak się uczyć, przy czym 21 twierdzi, że czyni tak większość nauczycieli. W opinii większości ankietowanych piątoklasistów (45 z 47) oraz rodziców (65 z 70) uczniowie potrafią się uczyć.

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych, a także wspierają się w ich organizacji i realizacji. Poniżej wskazane zostaną argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych. Wszyscy ankietowani nauczyciele (23) konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. Wspólne planowanie opisane jest w Statucie szkoły oraz w protokolarzach zespołu wychowawczego, zespołów przedmiotowych i rady pedagogicznej. Wynika z nich, że nauczyciele tworzący zespół wspólnie ustalają zestaw programów nauczania i modyfikują go w miarę potrzeb; ustalają zestaw podręczników; wymieniają się doświadczeniami i monitorują pracę szkoły; pracują w oparciu o wytyczne w planie pracy szkoły; opiniują programy nauczania; uzgadniają sposoby realizacji programów nauczania; opracowują szczegółowe kryteria oceniania; organizują szkolne olimpiady przedmiotowe; współtworzą szkolny program wychowawczy i program profilaktyki, etc.

Nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych. Ankietowani nauczyciele deklarują, że dokonują analiz procesów edukacyjnych zarówno samodzielnie jak i z innymi nauczycielami, np. w zespołach zadaniowych (23), a także przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów (22 z 23). Dyrektor dodaje też, że nauczyciele czynią to systematycznie, pracując także na posiedzeniach rady plenarnej i klasyfikacyjnej, na których ma miejsce podsumowanie pracy dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej. Dyrektor i nauczyciele podają podczas wywiadu, że wspólnie dokonują analiz (np.: wyniki diagnoz, sprawdziany zewnętrzne, wyniki nauczania, oceny zachowania, frekwencja, osiągnięcia uczniów w konkursach szkolnych i międzyszkolnych); przygotowują scenariusze uroczystości, regulaminy, zadania i organizują konkursy szkolne i międzyszkolne; dokonują wyboru programów nauczania i podręczników; uczestniczą w tworzeniu dokumentów szkolnych); wspólnie planują działania wychowawcze; opracowują tematy godzin wychowawczych; wymieniają spostrzeżenia dotyczące uczniów i wspólnie ustalają działania edukacyjne i wychowawcze.

Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Świadczą o tym przykłady podawane przez wszystkich nauczycieli i dyrektora, które dotyczą np.: wspólnej realizacji zadań (np.: apele, konkursy, turnieje, zawody sportowe, uroczystości szkolne); współtworzenia dokumentów szkolnych (np.: koncepcja pracy, przedmiotowy system oceniania, kryteria ocen, regulaminy); współtworzenia działań wychowawczych; ustalania ocen zachowania czy metod nauczania; wypracowania systemu działań zapobiegających hałasowi w szkole. Dyrektor dodaje, że nauczyciele mogą liczyć na wsparcie swoich kolegów także w zakresie awansu zawodowego; dzielenia się wiedzą zdobytą na kursach, warsztatach i szkoleniach na zespołach samokształceniowych; uzyskania wsparcia przez pedagoga i nauczycieli wychowawców w przypadku problemów wychowawczych, etc. Wszyscy ankietowani nauczyciele (23) uważają, że wsparcie, jakie uzyskują od innych, jest wystarczające.

Dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (23) twierdzą, że proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji, a na potwierdzenie tego sądu podają szereg przykładów, np.: wspólne opracowywanie dokumentów szkolnych takich jak - Koncepcja Pracy Szkoły, Program Wychowawczy, Program Profilaktyki, kalendarz uroczystości szkolnych na dany rok; Plan Pracy Dydaktyczno-Wychowawczej Szkoły, etc.; wybór tematyki w ramach Wewnętrznszkolnego Doskonalenia Nauczycieli oraz szkoleń zewnętrznych; wnioskowanie do dyrektora o dopuszczenie wybranego programu nauczania, itp.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła kształtuje pożądane postawy uczniów. Dzieci są włączane do planowania oraz realizacji działań wychowawczych i mają wpływ na podejmowane w szkole decyzje dotyczące wychowania. Działania wychowawcze podejmowane przez pracowników szkoły są, w ich opinii, przemyślane i adekwatne do potrzeb uczniów. Poniżej wskazano argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Spójność działań wychowawczych

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne, na co wskazują argumenty podane przez dyrektora i nauczycieli, uczestników wywiadów, m.in. wspólne opracowanie Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki z uwzględnieniem diagnozy potrzeb uczniów; wspólne opracowywanie programów pracy wychowawczej; udział wszystkich podmiotów szkoły w działaniach wychowawczych, co znajduje także potwierdzenie w opiniach pracowników niepedagogicznych; funkcjonowanie zespołu wychowawczego; konsekwencja w przestrzeganiu obowiązujących zasad i ustaleń zespołu wychowawczego; system pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wsparcie środowiska lokalnego w działaniach prowadzonych przez kadre pedagogiczną. Działania wychowawcze, w opinii nauczycieli, przynoszą wymierne efekty w postaci wysokiej frekwencji uczniów. Obecnie nauczyciele i uczniowie pracują nad obniżeniem poziomu hałasu w szkole. Trudności jakie są sygnalizowane przez nauczycieli w realizacji działań wychowawczych związane są z liczebnością klas oraz niechęcią niektórych rodziców do współpracy ze szkołą.

Adekwatność działań wychowawczych

Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie podają, że diagnoza wychowawczych potrzeb uczniów prowadzona jest na podstawie: rozmów z dziećmi i rodzicami; obserwacji zachowania dzieci; wywiadów środowiskowych; badań socjometrycznych; analizy rysunków dzieci; samooceny uczniów; informacji zawartych w opiniach psychologiczno-pedagogicznych; informacji od nauczycieli uczących w klasach młodszych. W oparciu o prowadzoną diagnozę stwierdzono, że u dzieci występuje potrzeba wzmocnienia pozytywnego obrazu własnej osoby, bezpieczeństwa, przynależności do grupy, sukcesu, a także potrzeby materialne. W celu zaspokojenia tych potrzeb realizowane są w szkole programy profilaktyczne, np.: „Jak żyć z ludźmi”, „Spójrz inaczej”; organizowane są wycieczki, rajdy, spotkania i wyjazdy integracyjne, w których biorą udział dzieci i rodzice; prowadzone są działania charytatywne i społeczne; konsekwentnie reaguje się na zachowania agresywne dzieci i przypomina im zasady postępowania. Potrzeba sukcesu zaspokajana jest poprzez działalność zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej (działania motywacyjne, stosowanie metod relaksacyjnych i aktywnych). Szkoła współpracuje w tym zakresie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, policją, poradnią, kuratorami i asystentem rodziny. Większość piątoklasistów twierdzi, że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie (31 z 47) i w równy sposób (35), a w opinii rodziców (60 z 70) sposób, w jaki szkoła wychowuje uczniów odpowiada ich potrzebom.

Udział uczniów w działaniach wychowawczych

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw, na co wskazuje zdanie większość piątoklasistów (33 z 47) i czego przykłady podają nauczyciele uczestniczący w wywiadzie. Są to działania: ekologiczne (np. Sprzątanie świata, zbiórki baterii i makulatury); charytatywne i społeczne (np. zbiórki słodczy dla z dzieci Domu Dziecka oraz uczniów badanej szkoły; akcja „Warto być dobrym”; zbiórki nakrętek i karmy dla zwierząt); prozdrowotne (np. realizacja programów „Trzeźwy umysł”, „Trzymaj formę” i programu prozdrowotnego dla uczniów klas I-III); profilaktyczne zapewniające bezpieczeństwo uczniom (np. realizacja programu „Bezpieczne wakacje”, zajęcia socjoterapeutyczne); kształtujące postawy patriotyczne; wzmacniające samorządność uczniowską (Samorząd Uczniowski, harcerstwo) oraz działania kulturalno-oświatowe (np. koncerty muzyczne dla kl. 0-III).

Wpływ uczniów na modyfikacje działań wychowawczych

Wszyscy ankietowani nauczyciele (23), dyrektor i rodzice uczestniczący w wywiadzie twierdzą, że **uczniowie biorą**

udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. Respondenci wskazują np. na wspólne opracowywanie z uczniami koncepcji pracy szkoły, Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, a także regulaminów obowiązujących w poszczególnych klasach i świetlicy oraz regulaminu zachowania uczniów podczas przerw. Na uwagę zasługuje też działalność Samorządu Uczniowskiego - uczestnictwo przedstawicieli uczniów w posiedzeniach Rady Pedagogicznej w sprawach dotyczących dzieci; organizowanie akcji (np. „Góra Grosza”, WOŚP, „Mam Marzenie”, „Podziel się z innymi”); wprowadzenie „szczęśliwego numerka”; organizowanie zabaw i imprez szkolnych (np. „Cała Polska biega z nami, Wolin też”). Ponadto nauczyciele twierdzą, że uwzględniają sugestie uczniów i ich pomysły dotyczące m.in.: tematyki i metod stosowanych na zajęciach pozalekcyjnych; wyboru filmu, który dzieci chcą obejrzeć w kinie; wyboru wycieczek i wyjazdów klasowych; organizowania pomocy koleżeńskiej; sposobów na walkę z hałasem w szkole; organizacji przerw międzylekcyjnych (ruch przy muzyce). Dzieci biorące udział w wywiadzie twierdzą, że szkoła oczekuje od nich określonych postaw i zachowań, m.in.: kultury osobistej i dawania dobrego przykładu młodszym; dbałości o bezpieczeństwo i ciszę na przerwach; godnego reprezentowania szkoły podczas konkursów i zawodów; a ponadto mądrości, systematyczności, odpowiedzialności, prawdomówności oraz szacunku do siebie i innych osób. Nauczyciele dodają, że starają się również promować postawy patriotyczne, tolerancję i przyjazny stosunek do środowiska, kreatywność, otwartość oraz dążenie uczniów do osiągania sukcesów.

Wnioski z analizy działań wychowawczych

Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane, o czym świadczą argumenty wskazane przez dyrektora i nauczycieli uczestniczących w wywiadach. W opinii respondentów, w ostatnich latach szkolnych, sformułowano wnioski dotyczące: stosowania w szerszym zakresie motywowania pozytywnego uczniów (pochwały ustne i pisemne) do poprawy zachowania i dążenia do uzyskiwania lepszych ocen oraz eliminowania negatywnych zachowań uczniowskich. Wnioski te wdrażane są m.in. poprzez: promowanie uczniów osiągających sukcesy (np. wyróżnianie podczas apeli szkolnych); rozwijanie umiejętności społecznych uczniów dotyczących współpracy i współdziałania w grupie oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów; wzmocnienie roli Samorządu Uczniowskiego i Samorządu Klasowego; realizację programu „Ratujemy - uczyliśmy ratować”; prowadzenie równoległych działań w szkole, rodzinie i w grupie rówieśniczej; bogatą ofertę współpracy i wsparcia dla rodziców (m.in.: spotkanie z policjantem i terapeutą-mediatorom - przedstawicielami Fundacji Porozumienia Społecznego i Integracji „Impuls”; udział rodziców w projekcie „Odpowiedzialny rodzic – odpowiedzialny wychowawca”); konsekwentne przestrzeganie zasad reagowania nauczycieli na agresywne zabawy uczniów; organizowanie imprez, uroczystości i pogadanek, podczas których uczniowie poznają treści dotyczące np.: odpowiedzialności karnej nieletnich, „cyberprzemocy”, „dopalaczy” i środków uzależniających; pozyskiwanie pomocy dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej; prowadzenie badań ankietowych wśród uczniów kl. III i VI oraz grona pedagogicznego dotyczących zagadnień profilaktycznych.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, które zakładają m.in. indywidualne podejście do ucznia oraz budowanie sukcesu w oparciu o mocne strony każdego dziecka. Poniżej wskazano argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Potrzeby i możliwości uczniów

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów - wszyscy (23) twierdzą, że diagnozują je w odniesieniu do każdego ucznia, którego uczą. Zgromadzone informacje służą przede wszystkim do określenia poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, wyłonienia uczniów zdolnych oraz do rozpoznawania problemów i potrzeb dzieci związanych z koniecznością udzielenia im pomocy psychologiczno-pedagogicznej (22). Partnerzy szkoły uczestniczący w wywiadzie wskazują na liczne problemy występujące w społeczności lokalnej, m.in.: bezrobocie, eurosieroctwo i problem alkoholowy, a co za tym idzie potrzebę wsparcia materialnego, dożywiania i opieki świetlicowej, potrzeby emocjonalne, zwiększanie dostępności do kultury i informacji oraz potrzebę interwencji w środowisku.

Sukcesy uczniów

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości, o czym świadczą informacje uzyskane od ankietowanych piątoklasistów. Dzieci, kiedy myślą o swoich wynikach w nauce, to przede wszystkim uważają, że wszystko jest w porządku (22) i odczuwają radość (14). Niezadowolenie z faktu, że nie mogli zrobić więcej deklaruje 10 piątoklasistów. Za najważniejsze swoje sukcesy dzieci uznają: wysokie lokaty uzyskiwane w konkurencjach sportowych, konkursach przedmiotowych i artystycznych; świadectwo z czerwonym paskiem oraz dobre oceny z poszczególnych przedmiotów. Pojedyncze osoby wskazują na fakt, że zyskały uznanie w gronie kolegów i koleżanek, nawiązały też nowe przyjaźnie. Zdaniem dyrektora czynnikami, które mogą sprawiać, że uczniowie nie osiągają sukcesu edukacyjnego na miarę swoich możliwości są problemy społeczne (rozbite rodziny, patologie, uzależnienie od alkoholu) oraz trudności ekonomiczne związane z brakiem pracy rodziców.

Działania szkoły

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, o czym świadczą przykłady wskazane przez dyrektora, rodziców i partnerów. Szkoła zabiega o dofinansowanie do zakupu podręczników szkolnych, bezpłatne obiady i stypendia socjalne dla dzieci; pozyskuje sponsorów, którzy finansują wycieczki klasowe. Dzieci objęte są opieką świetlicową; uczniowie uzdolnieni otrzymują stypendia naukowe; a wszyscy posiadający opinie lub orzeczenia objęci są wsparciem specjalistycznym. Szkoła prowadzi: zajęcia wyrównawcze dla klas I-III i IV-VI (j. polski, matematyka, j. angielski); zajęcia specjalistyczne (np. logopedyczne); gimnastykę korekcyjną; zajęcia terapii pedagogicznej; zajęcia rozwijające zainteresowania uczniowskie w klasach I-III (np.: literackie, regionalne, matematyczne, sportowe, muzyczne i komputerowe) i IV-VI (np. przyrodnicze, polonistyczne, języka angielskiego, teatralne, sportowe, SKS); zajęcia doskonalące umiejętność czytania ze zrozumieniem oraz zajęcia prowadzone wg. programu „Ortografitti”. W szkole działa także UKS „Kormoran”. W ramach projektu „Indywidualizacja procesu kształcenia w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę Wolin” realizowane są zajęcia socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji społecznej; zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki; zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu; zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych. Wszyscy uczniowie mogą także korzystać z indywidualnych konsultacji z nauczycielami. Zdaniem 54 z 70 ankietowanych rodziców, a także rodziców i partnerów uczestniczących w wywiadach szkoła podejmuje starania, aby uczniowie mieli poczucie sukcesu w nauce. Dzieci są zachęcane do udziału w zawodach sportowych, konkursach artystycznych i przedmiotowych; otrzymują pochwały słowne oraz nagrody (dobre oceny, puchary, medale); wyróżniane są także na forum szkoły. Nauczyciele umożliwiają uczniom poprawę ocen; przygotowują dla nich dodatkowe materiały, ćwiczenia i zadania domowe (stosownie do możliwości uczniów). Szkoła, w opinii respondentów, dba o to, aby każde dziecko odnalazło swoją mocną stronę, stąd też szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oraz różnorodne działania, m.in. plener poetycko-malarski „Wolińska Jesień”; konkurs pt. „Solilandia”; kursy tańca towarzyskiego (starsi uczniowie uczą podczas przerwy młodszych); Jasełka wystawiane w Kościele dla okolicznych mieszkańców z Polski, Danii i Niemiec. Działania te przynoszą wymierne efekty w postaci osiągnięć w nauce (np. laureatka ogólnopolskiej Olimpiady z języka polskiego; I i II miejsce w konkursie recytatorskim, III miejsce w międzyszkolnym konkursie ortograficznym) i zawodach sportowych - szkoła w ubiegłym roku szkolnym zajęła I miejsce w konkurencjach sportowych w powiecie kamieńskim oraz 18 miejsce (na 337 startujących szkół) w województwie zachodniopomorskim.

Indywidualizacja działań

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. W opinii dyrektora i nauczycieli uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości przede wszystkim poprzez: dostosowywanie stopnia trudności zadań do możliwości uczniów, w tym różnicowanie pracy domowej; odpowiedni dobór metod i form pracy do każdej grupy dzieci; zachęcanie uczniów do udziału w kołach zainteresowań, zespołach wyrównawczych i zajęciach specjalistycznych; przygotowywanie i angażowanie uczniów do udziału w konkursach, zawodach, uroczystościach, akcjach charytatywnych; wdrażanie w codziennej pracy zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach psychologiczno-pedagogicznych; stwarzanie sytuacji, w której każdy uczeń może odnieść sukces; zachęcanie do pomocy koleżeńskiej; podkreślanie mocnych stron dzieci; zachęcanie do samodzielnego rozwiązywania problemów; nagradzanie dobrym słowem i sprawiedliwą oceną; eksponuje prac uczniowskich (w klasie i na korytarzu szkolnym); wspieranie uzdolnionych (np. przydzielanie roli lidera, przewodnika lub asystenta nauczyciela; przygotowywanie dodatkowych i nietypowych zadań; zachęcanie do pozyskiwania informacji z różnych źródeł). Prowadzone obserwacje potwierdzają, że nauczyciele stosują wyżej wymienione sposoby podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, a przede wszystkim udzielają pochwał, nagradzają plusami i ocenami oraz nagrodami rzeczowymi w postaci np. certyfikatów; wspierają pracę zespołową uczniów; przydzielają zadania stosownie do możliwości dzieci i zachęcają do autorefleksji. Większość ankietowanych uczniów klas piątych twierdzi, że kiedy mają kłopoty z nauką, to mogą liczyć na pomoc swoich nauczycieli (40 z 47), a także, że nauczyciele w nich wierzą (42). Natomiast nieco mniej niż połowa (33 z 70) ankietowanych rodziców ma poczucie, że ich dziecko traktowane jest w szkole indywidualnie. Pracę z uczniem zdolnym utrudniają, w opinii nauczycieli, przede wszystkim: liczne klasy szóste (24 osobowe); absencja uczniów na zajęciach specjalistycznych i brak systematyczności dzieci.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Zasoby znajdujące się w najbliższym środowisku są wykorzystywane przez nauczycieli w procesie dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym szkoły. Jest to możliwe dzięki owocnej współpracy szkoły z instytucjami i organizacjami działającymi w jej otoczeniu oraz ze społecznością lokalną. Współpraca ta przynosi wiele pożytku dla rozwoju uczniów oraz wpływa na rozwój potencjału społecznego Gminy Wolin. Poniżej wskazano argumenty, które świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Inicjatywy szkoły

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska. Z informacji uzyskanych od partnerów szkoły i od dyrektora, uczestników wywiadów, a także z analizy dokumentacji wynika, że szkoła organizuje lub bierze czynny udział m.in. w: uroczystościach i imprezach środowiskowych (np.: Święto Patrona Szkoły, Dzień Dziecka, Jasełka, Wieczornica Poetycka, Kiermasz Bożonarodzeniowy, plener malarsko-poetycki „Wolińska Jesień”); zbiórkach finansowych, działaniach społecznych i charytatywnych (np.: akcja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, akcja Stowarzyszenia Przyjazna Szkoła „Warto być dobrym”, „Góra Grosza”); ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”); projektach edukacyjnych (np. transgraniczny projekt „Wolin, Uznam – edukacja ekologiczna”); konkursach i turniejach (np.: Powiatowy Turniej Wiedzy Prewencyjnej „Bądź bezpieczny z Gryfusiem”, Wojewódzki Konkurs „Zdażyć przed powodzią”, Międzyszkolny Konkurs Matematyczno-Przyrodniczy „Wolińskie Asy” pod patronatem Burmistrza Wolina, Miejsko-Gminny Konkurs Recytatorski o Nagrodę Przewodniczącego Rady Miejskiej w Wolinie); spotkaniach profilaktycznych i wychowawczych dla dzieci i rodziców; warsztatach artystycznych dla nauczycieli ze szkół gminy Wolin oraz w ogólnopolskiej konferencji Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich.

Zakres współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku, a za najważniejsze przez respondentów (dyrektora i nauczycieli) zostały uznane:

- lokalny samorząd, m.in.: Pełnomocnik Burmistrza ds. Kultury, Sportu i Turystyki (organizacja zawodów i imprez sportowych, np. „Cała Polska Biega, Wolin też”); Związek Gmin Wyspy Wolin (organizacja polsko-niemieckiego konkursu plastycznego pn. „Wolin, Uznam – moje ekologiczne przesłanie”);
- instytucje samorządowe, m.in.: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (organizacja spotkań ze specjalistami; prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej; szkolenia rady pedagogicznej; organizacja Gminnej Olimpiady Profilaktycznej, akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i zawodów sportowych; realizacja programu „Spójrz Inaczej”); Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolinie i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim (wspólna praca na rzecz dziecka, wywiady środowiskowe, stypendia i zasiłki socjalne, finansowanie obiadów); Inspektor ds. ochrony środowiska (akcje ekologiczne, np.: „Sprzątanie Świata”, Dzień Ziemi; sadzenie drzewek wokół szkoły; organizacja konkursów szkolnych, np. „Każdy wie, co zrobić z ZSEE”); Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kamieniu Pomorskim (realizacja akcji „Trzymaj Formę”);
- ośrodki kultury i sportu, m.in.: Miejski Dom Kultury w Kamieniu Pomorskim i Ośrodek Kultury Gminy Wolin (organizacja ferii zimowych, akcji społecznych oraz konkursów, warsztatów i wystaw artystycznych); Biblioteka Miejska w Wolinie (akcja „Cała Polska czyta dzieciom”, konferencja Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich); Muzeum Regionalne w Wolinie (organizacja wystaw, prezentacji i projekcji w sali kinowej; wsparcie finansowe oraz merytoryczne konkursów); kino w Międzyzdrojach, Opera i Teatr Lalek „Pleciuga” w Szczecinie, kluby sportowe (np. Woliński Klub Karate „Kyokushin”);
- placówki oświatowe, m.in.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wolinie (współpraca w rozwiązywaniu trudnych przypadków wychowawczych, diagnoza problemów uczniów, konsultacje ze specjalistami); szkoły z gminy Wolin (organizacja konkursów i zawodów; wymiana doświadczeń); uczelnie wyższe (realizacja

praktyk studenckich);

- Sąd Rodzinny i kuratorzy społeczni;
- służby mundurowe, m.in.: Komenda Powiatowa w Kamieniu Pomorskim i Posterunek Policji w Wolinie (pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych; pogadanki na temat bezpieczeństwa; organizacja egzaminu na kartę rowerową; kontrola autobusów przed wycieczkami); straż pożarna, straż graniczna, 8 Kołobrzesci Batalion Saperów w Dziwnowie (szkolenia z zakresu ppoż., udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, spotkanie profilaktyczne „Nie wszystko, co znajdziesz, może być bezpieczne ...”);
- stowarzyszenia i fundacje, m.in.: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, „Mam Marzenie”, „Pajacyk”, „Maciuś” (zbiórki finansowe, szkolenie z zakresu pierwszej pomocy); Wolińskie Towarzystwo Oświatowe (szkolenia dla nauczycieli i rodziców pt. „Odpowiedzialny rodzic, odpowiedzialny wychowawca”), Stowarzyszenie Słowian i Wikingów (imprezy i warsztaty w Wiosce Wikingów), Stowarzyszenie Anonimowych Alkoholików (mityngi i bale organizowane na terenie szkoły); Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii (warsztaty profilaktyczne).

Ponadto szkoła współpracuje z Parafią pw. św. Mikołaja oraz Parafią pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika w Wolinie (organizacja imprez i uroczystości, np. Jasełka, Dni Papieskie); Nadleśnictwem Międzyzdroje (wsparcie w organizacji konkursów i akcji ekologicznych, nagrody dla uczniów); Wolińskim Parkiem Narodowym (wycieczki, warsztaty); schroniskiem dla zwierząt (akcja „Dokarmiamy zwierzęta”); artystami z Wolina (organizacja Pleneru Malarsko-Poetyckiego „Wolińska Jesień”) oraz lokalnymi przedsiębiorcami. Zdaniem wszystkich partnerów biorących udział w wywiadzie współpraca ze szkołą jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb.

Diagnoza potrzeb i możliwości środowiska lokalnego

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska, a są to, w opinii respondentów (dyrektora, nauczycieli, rodziców i partnerów), przede wszystkim: potrzeby związane z opieką i zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci (w tym z rozwojem ich zdolności i zainteresowań) oraz dorosłych mieszkańców Gminy Wolin; potrzeby materialne i socjalne; potrzeby kulturalne; potrzeba integracji środowiska lokalnego oraz rozwijania postaw społecznych, patriotycznych i poczucia przynależności do regionu; pomoc rodzinie w wychowaniu i edukacji dzieci. Dyrektor twierdzi, że szkoła pozyskuje informacje na temat potrzeb środowiska poprzez rozmowy z rodzicami i z partnerami szkoły oraz udział dyrektora w spotkaniach organizowanych przez Burmistrza Wolina.

Działania szkoły

Szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska. Wśród wielu przykładów działań wskazanych przez ww. respondentów, a także zawartych w dokumentacji szkoły, należy wymienić:

- organizowanie zajęć dla dzieci w czasie ferii i dni wolnych od zajęć lekcyjnych;
- funkcjonowanie świetlicy szkolnej i socjoterapeutycznej;
- udostępnianie bazy szkoły z przeznaczeniem na próby wokalne chóru „Julin”, treningi i zawody sportowe (np.: zawody sołeckie, Ogólnopolski Turniej Tańca) oraz wybory samorządowe i państwowe;
- przekazywanie informacji na temat działań realizowanych w Gminie Wolin;
- organizowanie imprez, uroczystości i zajęć otwartych dla przedstawicieli lokalnej społeczności;
- udział w akcjach charytatywnych, społecznych i ekologicznych;
- organizowanie wsparcia materialnego i socjalnego, np.: zakupiono stroje sportowe dla uczniów reprezentujących szkołę w ramach UKS „Kormoran”; doposażono salę gimnastyczną w sprzęt sportowy; zorganizowano bezpłatne obiady dla 10 % uczniów z klas I - III, wyprawki szkolne, stypendia socjalne, paczki i wyjazdy dla uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej;
- zorganizowanie wsparcia doradczego dla rodzin; kierowanie do specjalisty; organizowanie happeningów i akcji profilaktycznych dla rodziców w ramach Dni Otwartych Szkoły;
- funkcjonowanie schroniska młodzieżowego w okresie wakacji letnich;
- zorganizowanie przez nauczycieli (przy współpracy z policjantami z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Kamieniu Pomorskim) kursu i egzaminu na kartę rowerową (rodzice otrzymali ulotki pn. „Twoje dziecko też jest rowerzystą”);
- realizowanie praktyk studenckich.

Wykorzystywanie zasobów środowiska w procesie edukacji

Z informacji uzyskanych od dyrektora, nauczycieli i partnerów wynika, że **szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania**, np.: ze zbiorów biblioteki Miejskiej i Muzeum Regionalnego (lekcje biblioteczne i muzealne); z oferty i zasobów Gminnego Ośrodka Kultury w Wolinie (np.: przedsięwzięcia polsko-niemieckie, wystawy prac plastycznych, półkolonie, zajęcia artystyczne); z kompleksu sportowego należącego do Gminy Wolin (plac zabaw, boisko „Orlik”, stadion miejski); oferty świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; oferty Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wolinie (wsparcie pracowników merytorycznych przeznaczone dla rodziców i nauczycieli pracujących z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zasobów środowiska naturalnego. Szkoła korzysta także z zasobów ludzkich, np. miejscowych „ludzi z pasją” i przedstawicieli służb mundurowych; zaprasza ich do siebie na lekcje, warsztaty i specjalistyczne pokazy. Dzieci poznają również obiekty użyteczności publicznej; są np. częstymi gośćmi burmistrza; biorą udział w plenerze malarsko-poetyckim „Wolińska Jesień” organizowanym m.in. we współpracy z Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii. Partnerzy szkoły uważają ponadto, że istotną formą niesienia pomocy szkole, oprócz zaangażowania mieszkańców w różnego typu akcje, jest jej dofinansowywanie (np.: w formie nagród, fantów na loterie, książek czy sadzonek roślin). Do kluczowych działań realizowanych we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego dyrektor i nauczyciele zaliczają: organizację spotkań profilaktycznych dla dzieci i rodziców; udział szkoły w akcjach ekologicznych i w projektach edukacyjnych oraz organizację imprez i uroczystości szkolnych.

Wpływ współpracy ze środowiskiem na rozwój uczniów

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. Dzieci, które brały udział w wywiadzie, wskazały na te działania szkoły, które, w ich opinii, są najbardziej interesujące: cykl spotkań „Ludzie z pasją” (np. spotkanie z policjantem); zajęcia, które odbywają się poza szkołą (np.: w kinie, na wyspie Wikingów, w Muzeum, w siedzibie straży pożarnej); wyjście w plener z możliwością wykonywania zdjęć spotkanym zwierzętom i roślinom; wyjazdy na zawody sportowe; a także udział w konkursach przedmiotowych i artystycznych. Dyrektor i nauczyciele, uczestnicy wywiadów, wskazali na korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki podejmowanym przez szkołę działaniom, a jest to m.in.: rozwój zainteresowań i uzdolnień dziecięcych; możliwość kultywowania tradycji i kształtowania postaw patriotycznych; wzbogacenie wiedzy o najbliższym środowisku oraz o zawodach wykonywanych przez osoby dorosłe; kształtowanie nawyków ekologicznych i zdrowego stylu życia; rozwój aktywności fizycznej uczniów; uwrażliwianie dzieci na osoby potrzebujące ich wsparcia; wzrost poczucia bezpieczeństwa uczniów i nabywanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych; możliwość otrzymania atrakcyjnej nagrody. Wnioski te wyciągane są przez kadrę pedagogiczną na podstawie obserwacji zaangażowania dzieci i rodziców w organizację imprez oraz wycieczek szkolnych; podczas bezpośrednich rozmów z osobami zainteresowanymi (np.: burmistrzem, radnymi, uczestnikami uroczystości); a także poprzez obserwację zainteresowania stroną internetową szkoły. Opinie, jakie nauczyciele uzyskują, utwierdzają ich w potrzebie kontynuacji wskazanych działań.

Poziom spełnienia wymagania: A

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Wolinie są przygotowani do dalszego kształcenia, a także do funkcjonowania na rynku pracy na miarę swoich możliwości. Szkoła pozyskuje informacje o dalszych ich losach, korzystając przy tym z faktu, że zasilają oni szeregi pobliskiego gimnazjum i są mieszkańcami okolicznych miejscowości. Grono pedagogiczne współpracuje ze swoimi absolwentami podczas realizacji działań edukacyjnych i wychowawczych prowadzonych w szkole. Poniżej wskazano argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Zdaniem prawie wszystkich (22 z 23) ankietowanych nauczycieli **szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania**. Służą one m.in. do opracowywania programów własnych nauczycieli (uwzględniających zainteresowania uczniowskie wykazywane w poprzednich latach szkolnych oraz sukcesy odnoszone przez absolwentów w gimnazjum); a także do wspólnej realizacji projektów (np. „Natura 2000”, w którym absolwentka szkoły pełniła rolę animatora). Absolwenci prowadzą warsztaty artystyczne i dyskoteki szkolne; zapraszają uczniów na wystawy swoich prac plastycznych i wracają do swojej szkoły jako studenci, nauczyciele, a przede wszystkim jako rodzice dzieci.

Szkoła współpracuje z absolwentami, a współpraca ta jest dwustronna, o czym świadczą przykłady podane przez dyrektora i prawie wszystkich nauczycieli (21 z 23). Absolwenci wspierają szkołę poprzez: udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych; doposażanie bazy szkoły; pomoc w przygotowywaniu uroczystości i imprez szkolnych oraz pokazy swoich wytworów i wspólne zabawy. Szkoła natomiast udziela pomocy absolwentom (np. w wyborze dalszej drogi kształcenia i kariery zawodowej); umożliwia realizację praktyk studenckich; użycza swojej bazy (np.: biblioteki, sali gimnastycznej) oraz promuje ich osiągnięcia.

Szkoła przygotowuje do dalszej edukacji. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (23) i prawie połowy (30 z 70) rodziców uczniowie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w gimnazjum, do którego chcą się dostać.

W opinii partnerów i samorządu oraz większości ankietowanych rodziców (59 z 70) **uczniowie badanej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania na rynku pracy**. Zdaniem dyrektora absolwent Szkoły Podstawowej w Wolinie to uczeń, który potrafi przede wszystkim współpracować w grupie; jest tolerancyjny, wrażliwy i otwarty na świat; ma poczucie własnej wartości; jest samokrytyczny i uczciwy, a także aktywny, kreatywny, zaradny, samodzielny i systematyczny. Działania, które przygotowują młodych ludzi do dalszego życia, wskazane przez dyrektora i nauczycieli, to:

- realizacja projektów edukacyjnych (np.: „Współ w zespół z matematyką bez granic”, „OrtoGraffiti”, „Ludzie z pasją”);
- realizacja projektów polsko-niemieckich, które kształtują umiejętność posługiwania się językiem obcym;
- działalność Samorządu Uczniowskiego (np. organizowanie zajęć muzyczno-tanecznych podczas przerw międzylekcyjnych);
- przekazywanie informacji o różnych zawodach na godzinach wychowawczych i podczas wycieczek do zakładów pracy;
- realizacja dodatkowych godzin z matematyki i języka polskiego;
- wspieranie uczniów w budowaniu poczucia własnej wartości i pewności siebie, a także w określaniu mocnych stron i predyspozycji, poprzez samoocenę i dokonywanie oceny kolegów;
- umożliwianie prezentowania osiągnięć uczniowskich na forum klasy, szkoły i w środowisku lokalnym;
- rozwijanie zainteresowań uczniowskich poprzez organizację kół zainteresowań, konkursów, zawodów sportowych i przedstawień teatralnych.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła prezentuje i upowszechnia informacje o ofercie edukacyjnej, podejmowanych działaniach i osiągnięciach uczniów. Poniżej wskazano argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Promocja szkoły

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć. Z analizy dokumentacji oraz z informacji przedstawionych przez dyrektora wynika, że kadra pedagogiczna przygotowuje informatory na temat swojej działalności; zamieszcza najważniejsze dane na stronie internetowej szkoły, na tablicach ogłoszeń, w Biuletynie Burmistrza i Rady Miejskiej w Wolinie oraz na stronie internetowej Gminy Wolin „Wrota Wolina”; prezentuje swoją działalność w lokalnych mediach oraz podczas spotkań z rodzicami w ramach Dni Otwartych. W ostatnim czasie przedstawiono informacje na temat działań społecznych realizowanych w szkole (np. wizyta uczniów w schronisku dla zwierząt), imprez i uroczystości (np. „Pasowanie na czytelnika”), konkursów i turniejów (np. Gminny Turniej Matematyczno-Przyrodniczy z Elementami Ruchowymi), akcji charytatywnych (np. „Góra Grosza”) i działań ekologicznych (np.: „Mniej złomu w domu”, „Rycerze Błękitnego Złota”). Dzięki tym informacjom **rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów.** Największa liczba ankietowanych rodziców wskazuje na sukcesy uczniowskie w zawodach sportowych (60 z 70), a także w różnorodnych konkursach (53) i olimpiadach przedmiotowych (53). Wśród 30 z 70 ankietowanych rodziców, którzy ocenili informację na temat osiągnięć szkoły, prawie wszyscy (27) uznali ją za wystarczającą. Podobną opinię wyrażają partnerzy szkoły.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań, o czym świadczą informacje uzyskane od ankietowanych nauczycieli i rodziców oraz partnerów uczestniczących w wywiadzie. Wszyscy nauczyciele (23) twierdzą, że przekazują takie informacje; natomiast z badania wynika, że znają je partnerzy i ponad połowa ankietowanych rodziców (41 z 70 zna cele edukacyjne, a 37 - wychowawcze).

Aktywność szkoły

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie, na co wskazują informacje uzyskane od poszczególnych respondentów (dyrektora i partnerów szkoły uczestniczących w wywiadzie oraz ankietowanych rodziców), a także dokumentacja szkolna. W ostatnich latach szkoła prowadziła:

- działania informacyjne dla osób dorosłych, np. na temat: bezpieczeństwa dzieci w szkole, w drodze do szkoły i podczas wakacji; zagrożenia grypą A/H1N1; wyrzutu szczepionek przeciw wściekliznie; naziemnej telewizji cyfrowej; ucznia sześciolatniego w szkole oraz zagrożeń wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych;
- projekty edukacyjne, np. „Ludzie z pasją”;
- akcje społeczne, w których brali udział rodzice, dziadkowie i uczniowie (np.: „I Ty podziel się z innymi”, „Góra Grosza”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Trzymaj formę”; zbiórki karmy dla zwierząt, baterii, zużytych tonerów i nakrętek na sprzęt rehabilitacyjny);
- szkolenia, kursy, warsztaty (np.: „Bezpiecznie na wsi – stop upadkom”, „Spójrz inaczej”, spotkania z psychologiem);
- konkursy dla dzieci i osób dorosłych (np. turnieje sportowe);
- debaty angażujące członków lokalnej społeczności (np. organizowany we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Teatrem Lalek „Pleciuga” w Szczecinie happening miejski).

Ponadto z dokumentacji szkoły wynika, że kadra pedagogiczna szczególną opieką otacza uczniów zdolnych - organizuje zajęcia przygotowujące dzieci do konkursów przedmiotowych i artystycznych oraz do zawodów sportowych; nawiązuje współpracę z innymi szkołami w celu wzbogacania procesu dydaktycznego; stosuje

motywacyjny system nagradzania uczniów (za rzetelną naukę i pracę, wzorową postawę, wybitne osiągnięcia w uczeniu się i pracach na rzecz szkoły oraz środowiska lokalnego).

Obraz szkoły

Przedstawiciele lokalnego środowiska i większość rodziców postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się (61 z 70) oraz dobre relacje z lokalnym środowiskiem (58 z 70). Zdaniem respondentów świadczą o tym m.in.: osiągnięcia uczniowskie i dalsze losy absolwentów szkoły; fakt, że szkoła zachęca i wspiera dzieci w przygotowaniach do udziału w konkursach; dbałość kadry pedagogicznej o częste kontakty z rodzicami oraz estetykę i bezpieczeństwo uczniów, co sprzyja, w ich opinii, nauce. Ponadto nauczyciele, zdaniem rodziców, motywują dzieci dobrym słowem; pomagają odrabiać zadania domowe; dbają o właściwą samoocenę i poczucie wartości uczniów, co zachęca ich do przychodzenia do szkoły (także po zajęciach lekcyjnych).

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Szkoła umożliwia rodzicom kontaktowanie się z kadrami pedagogicznymi i osobami kierującymi szkołą; pozyskuje i respektuje opinie rodziców dotyczące procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego realizowanego w szkole i poza nią. Rodzice znają sukcesy i porażki swoich dzieci; mogą także liczyć na wsparcie szkoły w wychowaniu najmłodszych. Poniżej wskazano argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Informacja pozyskiwana od rodziców

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Zdaniem większości ankietowanych rodziców (59 z 70) nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami; szkoła tworzy też możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat pracy kadry pedagogicznej oraz procesu nauczania (49 z 70). Rodzice wykorzystują w tym celu przede wszystkim zebrania grupowe (62 z 70) oraz indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań (39). Niektórzy rodzice podają, że korzystają także z indywidualnych rozmów, np. podczas przerw międzylekcyjnych (16) oraz przy okazji uroczystości i imprez szkolnych (13). Dyrektor i nauczyciele dodają, że rodzice mogą dzielić się swoimi opiniami podczas badań ankietowych oraz drogą elektroniczną i tradycyjną (np. poprzez dzienniczki uczniowskie). Podczas obserwacji placówki zauważono, że szkoła dba o dobry kontakt z rodzicami - na tablicach informacyjnych podane były terminy zebrań oraz indywidualnych spotkań dyrekcji i nauczycieli z rodzicami; zamieszczono także najważniejsze telefony i adresy e-mailowe.

Wpływ opinii rodziców na organizację procesu edukacyjnego

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły. Z tezą tą zgadza się dyrektor szkoły, większość ankietowanych rodziców (50 z 70) i prawie wszyscy nauczyciele (22 z 23). Rodzice uczestniczący w wywiadzie podają szereg przykładów działań, na które mieli bezpośredni wpływ, m.in.: rozpoczęcie cyklu spotkań „Ludzie z pasją” zaproponowanego i organizowanego przez Radę Rodziców; zwiększenie częstotliwości spotkań w ramach Dni Otwartych Szkoły; zatrudnienie psychologa; zorganizowanie konkursów plastycznych pt. „Jak kochać dziecko” i „Rycerze błękitnego złota” (pomysł konkursów pochodził od przedstawicieli Rady Rodziców, a ich realizacja pozostała w gestii grona pedagogicznego). Dyrektor dodaje, że pod wpływem sugestii rodziców dostosowano godziny zajęć dodatkowych do planu lekcji; zapewniono dzieciom opiekę podczas dni wolnych od zajęć lekcyjnych i w okresie rekolekcji (świąteczna w tym czasie była czynna od godz. 7.30 do 15.30); rozszerzono monitoring wewnątrz szkoły; założono domofon i podłączono telefon w świetlicy oraz u pedagoga. Nauczyciele zauważają ponadto, że rodzice w ostatnim czasie wespół z nimi i przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego opracowali koncepcję pracy szkoły; opiniowali dokumenty szkolne i mieli wpływ na wybór ubezpieczyciela, remonty, wycieczki klasowe oraz zakup nagród na koniec roku szkolnego.

Wsparcie rodziców w procesie wychowania dzieci

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci, oferując, w ich opinii, następujące formy wsparcia: współpracę z wychowawcą (zdanie 61 z 70 ankietowanych rodziców), nauczycielami (35) i dyrektorem szkoły (22); pomoc specjalistów - pedagoga (50), psychologa (27) i logopedy (30); pośrednictwo w uzyskaniu pomocy od zewnętrznych instytucji (34); organizację warsztatów doskonalących umiejętności wychowawcze rodziców (11); opiekę socjalną (9); poradnictwo wychowawcze (8); grupę wsparcia (4); świetlicę socjoterapeutyczną (2) i zajęcia pozalekcyjne (1). Najbardziej pomocne, zdaniem rodziców i kluczowe, w opinii dyrektora, są: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (44 z 70); rady i wsparcie udzielane przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (36) oraz podczas indywidualnych i grupowych spotkań (24). Rodzice korzystają także z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej (29); a dyrektor wskazuje na rolę opieki świetlicowej dla wszystkich potrzebujących oraz znaczenie Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki. Wszyscy ankietowani nauczyciele (23) twierdzą, że utrzymują stały kontakt z rodzicami; **przekazują im informacje o sukcesach i trudnościach, z jakimi borykają się ich dzieci** (potwierdza to odpowiednio: 52 i 60 z 70 ankietowanych rodziców); starają się poznać sytuację życiową wychowanków; służą wsparciem w sytuacjach problemowych; wskazują instytucje, w których rodzice mogą uzyskać pomoc i sami poszukują rozwiązań (np.: pozyskują sponsorów; polecają odpowiednie lektury; wyjaśniają zapisy zawarte w opiniach psychologiczno-pedagogicznych; udostępniają rodzicom karty pracy do dalszych ćwiczeń w domu; etc.). Zdaniem prawie wszystkich rodziców uczestniczących w wywiadzie (11 z 12) informacje pozyskane od nauczycieli są pomocne w wychowaniu dzieci.

Udział rodziców w życiu szkoły

Nauczyciele, którzy uczestniczyli w wywiadzie, podają przykłady świadczące o tym, że **rodzice biorą czynny udział w działaniach organizowanych przez szkołę**, np. w uroczystościach, imprezach szkolnych i klasowych; przygotowują poczęstunek podczas dyskotek; odnawiają klasy; współdziałają w organizacji kiermaszów, akcji charytatywnych, spotkań integracyjnych i wycieczek szkolnych; organizują spotkania w ramach cyklu „Ludzie z pasją”; przygotowują konkursy plastyczne; etc.

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, o czym świadczą przykłady wskazane przez ankietowanych rodziców (25 z 70 potwierdza swój udział w podejmowaniu decyzji), nauczycieli i dyrektora oraz informacje zawarte w dokumentacji szkolnej. Respondenci twierdzą, że rodzice mają wpływ przede wszystkim na: koncepcję pracy szkoły i plan pracy wychowawczej; wybór ubezpieczyciela oraz składek; organizację uroczystości szkolnych (np. Święto Patrona Szkoły), imprez (np.: bal karnawałowy, Dzień Dziecka) i wycieczek; organizację konkursów plastycznych; częstotliwość spotkań rodziców z nauczycielami; dysponowanie środkami finansowymi Rady Rodziców. Dyrektor wskazuje ponadto na opiniowanie przez rodziców dni wskazanych jako wolne od zajęć lekcyjnych w ciągu roku szkolnego; współtworzenie Szkolnego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki; publikowanie artykułów na stronie internetowej szkoły oraz pomoc w odnawianiu sal lekcyjnych i doposażaniu bazy szkoły.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Przyjęty w szkole system motywowania uczniów do dalszej nauki i aktywności na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej jest skuteczny; dzieci czują, że nauczyciele w nie wierzą.
2. Uczniowie są współautorami oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych realizowanych w szkole, a także współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem samorządności uczniowskiej.
3. Rodzice traktowani są jako partnerzy - uczestniczą w życiu szkoły; inicjują przedsięwzięcia i imprezy; a niektórzy z nich współdecydują w sprawach szkoły.
4. Nauczyciele i rodzice dbają o rozwój talentów artystycznych dzieci i umożliwiają ich prezentację na forum szkoły oraz społeczności lokalnej.
5. Działalność Uczniowskiego Klubu Sportowego "Kormoran" umożliwia rozwijanie zainteresowań i umiejętności sportowych dzieci, czego dowodem jest uzyskanie przez szkołę tytułu najbardziej usportowionej szkoły w powiecie.
6. Nauczyciele współdziałają ze sobą w planowaniu i organizowaniu procesów edukacyjnych; wspólnie decydują o wprowadzanych modyfikacjach, co ma bezpośredni wpływ na spójność podejmowanych działań w odniesieniu do uczniów i rodziców.
7. Prowadzone przez szkołę działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych umożliwiają uczniom odnoszenie sukcesów na miarę ich możliwości.
8. Obopólna współpraca z absolwentami szkoły uatrakcyjnia proces edukacyjny i daje dzieciom szansę na poznanie możliwych dróg dalszego rozwoju.
9. Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, realizowanych przedsięwzięć oraz osiągnięć dzieci korzystając przy tym z nowoczesnych technologii.
10. Szkoła udostępnia swoją bazę, organizuje uroczystości kulturalne i patriotyczne, wykorzystuje zasoby środowiska i podejmuje różne inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju, co czyni ją ważnym podmiotem w środowisku lokalnym.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B

Raport sporządzili:

- Hanna Markowska
- Monika Piątkowska

Kurator Oświaty:

.....